

Det er en Undskyldning, som i hvert Fald ikke gælder, naar Venstre er ved Magten. Jeg erindrer de Kampe, der har staaet i Folketinget i Anledning af, at Prisstigninger havde nødvendiggjort Forhøjelse af de militære Budgetter. Den Gang Priserne steg i 1909, og Budgettet som Følge deraf steg, var det i det ærede Medlems Øjne ingen formildende Omstændighed.

Det eneste Forsvar, jeg har hørt det ærede Medlem give for Anlægget af Tunestillingen, er det, at den maatte oprettes af Hensyn til den indre Ro. Men det er jo ikke rigtigt. (Modsigelse). Nej, det er ikke rigtigt. Der blev ikke fra nogen politisk Side rejst Krav om, at det ærede Medlem skulde opføre Tunestillingen. Ikke fra mit Partis Side; der er aldrig nogen Venstrepolitiker, der har givet det ærede Medlem det Raad at opføre Tunestillingen. Tværtimod ved det ærede Medlem meget godt, at vort Partis Ordfører, den nuværende højtærede Kirkeminister (J. C. Christensen), aldeles ikke krævede Anlægget af denne Stilling. Han lagde ikke Skjul paa, at han ingen Fidus havde til den, han advarede det ærede Medlem og sagde: Den bliver nok dyrere, end De tror. Og den nuværende højtærede Kirkeminister stillede sig overordentlig skeptisk overfor den Nytte, denne Stilling overhovedt kunde gøre. Han sluttede sine Udtalelser i det lukkede Møde, hvor Spørgsmaalet behandlede, med at sige: Paa Forhaand er jeg ikke saa svært opsat paa denne Skyttegravsline. Nej, der var ikke fra noget politisk Partis Side stillet Krav om Anlæg af denne Stilling. For den politiske Ros Skyld her i Landet kunde det ærede Medlem godt have sparet sig. I den første Motivering, som det ærede Medlem gav for Anlægget af denne Stilling, talte han da heller ikke om den indre Ro.

Det er i det hele taget en underlig Paa-stand, at det er Hensynet til den indre Ro, som har tvunget det ærede Medlem og hans Parti til at administrere noget, som efter deres Opfattelse ikke blot var farligt, men til Skade for Landet. Det er besynderligt at sidde i denne Sal og høre det ærede Medlem sige om den nuværende Forsvarsordning: „Jeg ansaa denne Ordning selv for at være en skadelig Ting, men da den fandtes, ansaa jeg det ikke for skadeligt, at den blev bragt til Anvendelse under de Tilstande, vi den Gang oplevede, men jeg ansaa det for en afgørende Nødvendighed.“ Altsaa, det ærede Medlem ansaa den for at være af skadelig Karakter, men da den Gang fandtes her i Landet, ansaa det ærede Medlem det ikke for skadeligt, at den blev bragt

til Anvendelse, tværtimod, og denne Opfattelse maatte det ærede Medlem faa i sin Omhu for den indre Ro i Landet. Hvis det ærede Medlem havde fulgt sine egne Tilbøjeligheder, vilde han ikke være blevet ved at være Minister; hvis det ærede Medlem var gaaet af som Forsvarsminister, fordi han mente, at den Ordning, der nu en Gang fandtes, var af skadelig Art, vilde man have kunnet tale om jammerligt Pilleri, siger det ærede Medlem, men vi blev, og naar vi blev, var det af Hensyn til den indre Ro. Det, der blev taget Hensyn til ved den Lejlighed, var ikke at bevare det radikale Partis Interesser, men at bevare rolige Tilstande mellem Partierne; for at bevare rolige Tilstande mellem de danske Partier maatte det ærede Medlem vedblive at være Minister og administrere Forsvarslovene af 1909, som han ansaa for at være skadelige.

Forklaringen er en lille Smule besynderlig. Det kan ikke have været af Hensyn til at bevare Roen i den daværende Opposition, det konservative Folkeparti og Venstre, at det ærede Medlem blev. Vi havde nok bevaret Roen, selv om vi ikke havde haft en Forsvarsminister, der ansaa det Forsvar, vi havde, for at være skadeligt for Landet. Nej, naar det ærede Medlem blev af Hensyn til Roen i Landet, kan denne Forklaring kun have en eneste Mening, og det er den, at det ærede Medlem og den øvrige Regering blev for at være Garanter overfor Lysten til militærpolitiske Rumlerier i deres egne Partiers Rækker. Det er den eneste fornuftige Mening, der kan være i Talen om, at de blev af Hensyn til den indre Ro. Og det er der maaske nogen Mening i. Det er muligt, at hvis vi den Gang havde haft en Venstregering, havde der rejst sig et saadant Spektakel fra socialdemokratisk og radikal Side, at det havde været ufor-svarligt ikke at hidkalde Repræsentanter for disse Partier som Garanter imod den Slags Rumlerier. De Erfaringer, vi tidligere har haft, peger i den Retning — jeg husker det Postyr, der blev rejst fra socialdemokratisk Side i Begyndelsen af Aarhundredet under den japansk-russiske Krig i Anledning af, at Ministeriet Deuntzer indkaldte nogle faa Hundrede Mand til Søforterne. Jeg mindes, at der i Anledning af disse Indkaldelser i den socialdemokratiske Presse blev rejst nogle ganske hysteriske Angreb. Det er virkelig muligt, at hvis vi ikke havde haft en radikal-socialistisk Regering i 1914, havde vi faaet et saadant Spektakel, at der ikke havde været til at nære sig her i Landet; men det synes jeg ikke det ærede Medlem skulde rose sig og sit Parti af.